

3. Postęp w zakresie oceny zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy oraz w zakresie metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i życia pracowników.

---

1. Najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy określone zostało w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) ustalono dla czynników chemicznych (np. kwas octowy, ozon) i pyłowych (np. pył pochodzenia zwierzęcego, pyły drewna, mąki). Wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) ustalono dla czynników fizycznych (hałas, drgania, mikroklimat, promieniowanie optyczne i laserowe).

A. Najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS) – wartość średnia ważona stężenia, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego dobowego i przeciętnego tygodniowego wymiaru czasu pracy, określonego w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, przez okres jego aktywności zawodowej nie powinno spowodować ujemnych zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń.

B. Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe (NDSCh) – wartość średnia stężenia, które nie powinno spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika, jeżeli występuje w środowisku pracy nie dłużej niż 15 minut i nie częściej niż 2 razy w czasie zmiany roboczej, w odstępie czasu nie krótszym niż 1 godzina.

C. Najwyższe dopuszczalne stężenie pułapowe (NDSP) – wartość stężenia, która ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia pracownika nie może być w środowisku pracy przekroczona w żadnym momencie.

2. Pracodawca, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy ma obowiązek określić czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, a następnie zapewnić wykonanie badań i pomiarów ich stężenia lub natężenia.
3. Określenie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy powinno nastąpić po przeprowadzeniu rozpoznania źródeł ich emisji oraz warunków wykonywania pracy, które mają wpływ na poziom stężeń lub natężeń tych czynników lub na poziom narażenia na oddziaływanie tych czynników.
4. W szczególności pracodawca powinien uwzględnić rodzaj tych czynników oraz ich właściwości; procesy technologiczne, ich parametry i wyposażenie techniczne - w tym maszyny, urządzenia, instalacje i narzędzia - które mogą być źródłem emisji czynników szkodliwych dla zdrowia; środki ochrony zbiorowej i dane dotyczące ich użytkowania, organizację pracy i sposób jej wykonywania, a także rzeczywisty czas narażenia na oddziaływanie czynników szkodliwych, z uwzględnieniem obowiązującego u pracodawcy systemu i rozkładu czasu pracy.
5. Ponowną ocenę przeprowadza się w każdym przypadku wystąpienia na stanowisku pracy zmian, mających lub mogących mieć znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
6. Odrębne wymagania zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.
7. Pracodawca prowadzi na bieżąco rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów zgodnie ze wzorami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
8. Zgodnie z Kodeksem pracy pracodawca dokonuje oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy oraz zapoznaje z nim pracowników. Wśród dostępnych metod jest Risk Score - szacowanie przy pomocy wskaźnika ryzyka, a także na norma PN-N-18002:2011 – jakościowe szacowanie ryzyka.